

Arbejdsprogram for AU ydelsesaftale Fødevarekvalitet og Forbrugeradfærd 2025

ID nr.	Indsatsområde	Titel	Kort beskrivelse	Ydelseskategori	Leverance	MIM/ FVMs frist for bestilling	Universitet - forventet frist for leverance
	IO 1: Råvarekvalitet og						
1-1	Råvarekvalitet og produktionsmetoder	Sanitary survey i produktions-områder/ opdrætsanlæg for toskallede bløddyr	Sanitary surveys (SS) på produktområder/opdrætsanlæg for toskallede bløddyr. Alle sandsynlige kilder til fækal forurening adresseres, forårsaget af mennesker og dyr samt forslag til et forskningsbaseret prøveudtagningsprogram, baseret på en vurdering af de nævnte risici, med udpegning af repræsentative prøveudtagningspunkter.	Rådgivning	Rapport		
1-2	Råvarekvalitet og produktionsmetoder	Toksiske alger - ad hoc opgaver	Der er behov for, at Fødevarestyrelsen kan få rådgivning i forhold til problematiske vedr. toksiske alger helt generelt - f.eks. hvis virksomheder ønsker at sammenlægge vandprøver, nye algelaboratorier skal etableres, konkrete fund af toksiske alger, vurdering af nye algearter, algeovervågningsområder. Derudover kan der være rådgivningsopgaver i forbindelse med deltagelse i arbejdsgruppemøder i EU-regi.	Rådgivning	Notat		
1-3	Råvarekvalitet og produktionsmetoder	Løbende rådgivning i forbindelse med klima- og miljøkommunikation om fødevarer	For at kunne vejlede erhvervet, oplyse forbrugerne og udføre kontrol på området, har Fødevarestyrelsen brug for løbende rådgivning til vurdering af datagrundlag, relaterede opgørelsesmetoder, - certificeringer og -standards vedr. miljø og klimatiltag.	Rådgivning	Løbende Dialog	Løbende	Løbende
1-4	Råvarekvalitet og produktionsmetoder	Analyse af mulige negative miljøkonsekvenser ved øget fokus på klima	Ensidig fokus på at mindske klimaaftryk af fødevarer kan lede til suboptimering af fødevareproduktion, resulterende til negative konsekvenser på andre miljøparametre såsom brug af pesticider eller gødning. Der er behov for en systematisk analyse/videnssynthese af mulige "burden shifts", herunder dyrevelfærd, biodiversitet, m.fl. Der ønskes også viden om graden af væsentligheden af de eventuelle negative konsekvenser på andre miljøparametre. Viden om disse kan anvendes som baggrundsmateriale i klimaarbejdet men også i det bredere bæredygtighedsarbejde. Rapporten vil være på engelsk med dansk resume.	Rådgivning	Notat	Løbende	Løbende

1-5	Råvarekvalitet og produktionsmetoder	Løbende faglig støtte til dokumentation vedr. et dansk klimamærke	Dansk statslig klimamærket forventes at lanceres i vinter 2025-26. Der er behov for forskningsbaseret myndighedsrådgivning ift. datagrundlaget og metoden for opfølgning af klimaaftryk. Det kan f.eks. være opdatering/præcisering af metoden og vurdering af hvilke data, der allerede findes for dansk produktion, og identifikation af produktionsforhold, som forårsager en stor spredning i klimaaftrykket for specifikke produkttyper.-Det forventes, at opgaven omfatter 2-3 separate opgaver med rapport eller revidering af eksisterende materiale som leverance.	Rådgivning	Rapporter eller notater og revidering af eksisterende materiale	Løbende	Løbende
1-6	Råvarekvalitet og produktionsmetoder	Dokumentation vedr. et dansk klimamærke	Hvis Green claims direktivet bliver vedtaget, er der brug for rådgivning f.eks. ift. det udvalgte fokus på klima og systemafgrænsning (til butikken).	Rådgivning	1-2 notater eller rapporter.	December	December
	IO 2: Fødevarekvalitet,						
2-1	Fødevarekvalitet, nye fødevarer og processing	Løbende rådgivning i forbindelse med implementering af og opfølgning på Handlingsplan for	Denne opgave skal understøtte den fortsatte implementering af handlingsplanen, herunder den årlige opfølgning på handlingsplanen med forligskredsen bag landbrugsaftalen, og de eventuelle rådgivningsbehov, der kan opstå i forbindelse hermed.	Rådgivning	Løbende dialog	Løbende	Løbende
2-2	Fødevarekvalitet, nye fødevarer og processing	Dialog og rådgivning ift. Sustainable Food Systems transition	DCA og FVST samarbejder om deltagelse i EU Horizon partnerskabet FutureFoodS herunder bidrag til WP5, udvikling af et Food Systems Observatory og WP8 om udvikling af samarbejde om Science-advice. DCA bidrager desuden til at organisere møder i danske "mirror group"	Rådgivning	Løbende dialog		
2-3	Fødevarekvalitet, nye fødevarer og processing	Deltagelse i SCAR SWG FS	DCA deltagte på FVMs vegne i SCAR undergruppe om Food Systems og er i dialog med FVSTs repræsentant heri om opgaver og input. DCA varetager desuden vice-chair posten i indeværende tredje mandatperiode og er medarrangør af workshops mm.	Rådgivning	Løbende dialog		
	IO 3: Forbrugeradfærd-						

3-1	Forbrugeradfærd-præferencer og måltidsvaner	Øget viden om unge mellem 20 og 30 år	Baggrund/udfordring Unge voksne er en målgruppe med stort potentiale for at ændre til mere sunde og bæredygtige madvaner. Det er et livsstadie, hvori der sker mange sociale, økonomiske og psykologiske ændringer i de unges liv. Det er også en periode, hvor en søgen efter identitet og social indflydelse fra venner, medier, kærester m.fl. kan få stor betydning for, hvilken livsstil og hvilke sundhedsrelaterede vaner, der grundlægges. Forskning viser, at transitionsperioden fra hjemmeboende til udeboende kan være udfordrende i forhold til etableringen af sunde spisevaner. Fra danske undersøgelser (fx Madkulturen 21/22) ved vi for eksempel, at unge voksne har en noget løsere måltidsstruktur end andre aldersgrupper og ofte dropper madlavning til fordel for fastfood og nemmere løsninger, som bliver indtaget på tidspunkter, hvor det lige "passer ind". De unge er en målgruppe, som FVST har svært ved at nå via de kanaler og den kommunikation, som generelt anvendes. FVST har behov for at vide mere om, hvilke motiver og barrierer målgruppen oplever i forhold til at spise efter kostrådene. Denne viden skal bruges til at målrette kommunikationen på en måde, så den kan påvirke/ændre målgruppens adfærd. Formål Formålet er at opnå indsigt i unge voksnes adfærd i forhold til deres mad- og måltidsrutiner i forskellige kontekster (fx hjemme, på studiet, på arbejdet, hos familie), herunder hvilke motiver, barrierer og holdninger unge voksne har i forhold til at etablere et sundt og bæredygtigt måltidsmønster, så FVST kan blive bedre til at målrette kommunikative indsatser og dermed opnå større effekt. Forslag til metode (skal drøftes med AU) Målgruppen afgrænses til unge, der er flyttet hjemmefra og ikke har børn: unge mellem 20 og 25 år med forskellige socioøkonomiske og demografiske baggrunde. Ca. 30 unge interviewes hver 2-3 gange i løbet af 1-2 måneder i form af en række kvalitative dybdeinterviews (food scripts dvs. flere "dagbogslignende" interviews med den samme person) evt. kombineret med fokusgrupper blandt unge mellem 20 og 25 år.	Forskning	Rapport	Januar	December
3-2	Forbrugeradfærd-præferencer og måltidsvaner	Kvalitetsindeks 2025 - fokus på højst 5 håndfulde snacks og søde sager om ugen	Fødevarestyrelsen er i 2024 kommet med en anbefaling om at danskerne højst spiser 5 håndfulde snacks og søde sager om ugen. Fødevarestyrelsen vil derfor undersøge hvordan denne anbefaling bliver taget imod, fx om danskerne ved hvad der tæller med og hvad anbefalingen dækker over? Oplever de det som en løftet pegefinger eller en praktisk hjælp? Hvorvidt tænker de over anbefalingen i forskellige snack og hygge situationer? Taler de om denne anbefaling med deres omgangskreds?	Rådgivning	Rapport	December	December
3-3	Forbrugeradfærd-præferencer og måltidsvaner	Madspild i professionelle køkkener	Der mangler viden om de virkemidler, der kan anvendes indenfor bekæmpelse af madspild i professionelle køkkener. Hvilke forefindes, hvilke har vist størst effekt og ses der evt. forskelle alt efter køkkentype og/eller køkkenstørrelse. Undersøgelsen inkluderer et mindre interventionsstudie, der inkluderer min. fem kantiner. Formålet med den opnåede viden er, at kunne anbefale tiltag for at mindske madspild i professionelle køkkener. Bekæmpelse af madspild er et vigtigt fokusområde også for fødevareministeren.	Forskning	Rapport	Januar	December

3-4	Forbrugeradfærd-præferencer og måltidsvaner	Datomærkning - mærkning/værktøjer til at forbedre forbrugernes adfærd	AU har i årene fra 2020-2024 lavet tre undersøgelser af forbrugernes forståelse og håndtering af datomærkningerne "sidste anvendelsesdato" og "bedst før" samt set på relevante værktøjer til forbedring af ovennævnte. Forbrugernes forståelse og håndtering af datomærkning har vist sig at være en kompleks udfordring at ændre på. Årsagen er blandt andet, at forbrugerne er meget påvirket af deres grundlæggende overbevisninger, når de skal beslutte, om de vil kassere en fødevare efter udløb. Derfor er vi i 2024-projektet i gang med at fokusere på, hvilke redskaber vi kan bruge til at hjælpe forbrugerne med at træffe de rette valg ved beslutning om kasing i husholdningen. Da vi endnu ikke har afsluttet 2024-projektet, er det muligt, at vi finder frem til noget i dette projekt, som vi ønsker at kigge nærmere på i 2025-projektet. En anden ting, som vi er blevet opmærksomme på, måske kan have en stor betydning for forbrugernes håndtering af datomærkning, er det faktum, at lovgivningen gør det muligt, at selve holdbarhedsdatoen og datomærkningen må placeres to forskellige steder på emballagen. Ofte mærkes der på den måde, at der ved datomærkningen er en henvisning til, hvor på fødevaren man kan finde den konkrete holdbarhedsdato. Separering af de to informationer kan være uhensigtsmæssigt, idet de fleste forbrugere formenligt kun leder efter selve holdbarhedsdatoen, når de skal se, om fødevaren er udløbet. Hvis datomærkningen ikke står ved siden af, så tænker de ikke nødvendigvis over, hvilken type datomærkning, som der er tale om. Dette kan blive uhensigtsmæssigt, både i forhold til at fødevarer smides ud uden grund, men også at nogen forbrugere tror, at de kan vurdere en fødevarers holdbarhed, som ikke kan vurderes organoleptisk. Derfor ønsker vi i 2025 at sætte fokus på betydningen af og de mulige fordele i, at holdbarhedsdato og datomærkning er placeret samme sted på fødevarers emballage. Et sådan projekt kan med fordel afvikles som et real life studie.	Rådgivning	Rapport	Januar	December
-----	---	---	--	------------	---------	--------	----------